

ԵՄ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԹՎԻՆԻՆԳ ԾՐԱԳԻՐ Գործողություն 2.8

*Ձեռքբերումների կատարման դիտարկում և
առաջարկություններ ապագայի համար*

Ժողովրդագրական վիճակագրություն

Երևան, 2017թ. հունիսի 6-9

Պարտադիր արդյունք

Պարտադիր արդյունքներ ՊԱ2 և ՊԱ3 հետ կապված արդյունքներ

Կենսական և միգրացիոն վիճակագրության տվյալների հավաքագրման բարելավված մեխանիզմներ (թղթային աղբյուրներից անցում էլեկտրոնայինի), ընդգրկվածություն, յուրաժամանակություն և որակ

Չափանիշներ

Կենսական վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2016թ. հոկտեմբեր)

Միգրացիոն վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2017թ. ապրիլ)

Բարելավված կենսական և միգրացիոն վիճակագրություն իրականացված և հրապարակված (2017թ. հուլիս)

2.8-ի նպատակը և սպասվող արդյունքը

Նպատակը

- Քննարկել բաղադրիչի կարգավիճակը ծրագրի սկզբում
- Քննարկել ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Պատրաստել առաջարկություններ կապված ձեռքբերումների կայունության հետ
- Պատրաստել առաջարկություններ ՀՀ ԱՎԾ աշխատանքի համար ծրագրի ավարտից հետո
- Նույնականացնել չլուծված հարցերը և հետագա աջակցության կարիքները, եթե այդպիսիք լինեն

2.8-ի նպատակը և սպասվող արդյունքը

Սպասվող արդյունքը

Առաքելության զեկույց, որը կընդգրկի հետևյալը.

- Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Ձեռքբերումների կայունությունը
- Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ)
- Լրացուցիչ աջակցության կարիքների նույնականացում
- Չլուծված հարցեր

Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում. Կենսական վիճակագրություն

- Տվյալների հավաքագրում հիմնված թղթային ձևերի վրա, որոնք ուղարկվում են քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գրասենյակներից
- Աշխատանքի բեռը ՀՀ ԱՎԾ տարածքային և կենտրոնական գրասենյակների համար. Քանակական և որակական ստուգումներ, տվյալների մուտք
- Մահվան պատճառների կողավորում՝ բժիշկների կողմից գրված տեքստի հիման վրա, իրականացված ՀՀ ԱՎԾ-ում
- Կենսական վիճակագրության վերաբերյալ որակի հոշակգիր
- Կենսական գրանցումների թերընդգրկվածության առկայություն
- Մշակման փուլում գտնվող կենսական իրադարձությունների գրանցումների առցանց համակարգի փորձարկում և հարմարեցում

Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակ Կենսական վիճակագրություն (1)

- Շատ լավ համագործակցություն ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցների հետ
- Ինչպես նաև ՀՀ ԱՎԾ և շահառուների միջև (ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, և E-governance համակարգով զբաղվող գործակալություն)
- Առկա է էլեկտրոնային տվյալների փոխանցում
- Նոր տվյալների բազաներ և նոր SS ընթացակարգեր տվյալների մշակման համար
- Առավել շատ տեղեկատվություն հետագա վերլուծությունների համար (օրինակ PIN և ծննդյան երկիր)
- Ծնունդների և մահերի համար պատրաստված մեթոդաբանական փաստաթուղթ, նույնից կպատրաստվի նաև ամուսնությունների և ամուսնալուծությունների վերաբերյալ

Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակ Կենսական վիճակագրություն (2)

- Մահերի և ծնունդների գրանցումների թերընդգրկվածության խորը դիտարկում
- Տվյալների տարածման բարելավումներ (տարեկան ժողովրդագրական ժողովածու)
- ՔԿԱԳ գրասենյակների աշխատակիցների իրազեկության բարձրացման նախաձեռնություններ (սեղանի օրացույց)
- Երկու կարճ վերապատրաստման դասընթաց.
 1. Տվյալների վավերացման և խմբագրման վերաբերյալ
 2. Ժողովրդագրական վերլուծությունների վերաբերյալ

Ձեռքբերումների կայունություն Կենսական վիճակագրություն

- Սերտ համագործակցություն շահառուների, սպառողների և տվյալներ տրամադրողների միջև
- Գրանցումների թերընդգրկվածությունը հասցնել զրոյի
- Հավաստիանալ, որ մահվան պատճառների նոր կոդավորման համակարգը ճշգրիտ է, ինչպես պահանջվում է
- Աշխատակիցների հմտությունների կանոնավոր թարմացում՝ տեխնոլոգիական և մեթոդաբանական ինովացիաների հետ համահունչ քայլերու համար

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Կենսական վիճակագրություն (1)*

- Կարգավորել տվյալների փոխանցման հետ կապված բոլոր տեխնիկական հարցերը (ներառյալ ինտերնետի հզորությունը և ստաբիլությունը ՀՀ ԱՎԾ-ում)
- Հասանելի դարձված նոր փոփոխականներ
- Մահվան պատճառների կոդավորման նոր համակարգի մշտադիտարկում
- Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման համակարգի շարունակական բարելավում՝ կապված ճշգրտության և ամբողջականության հետ (ՔԿԱԳ աշխատակիցների իրազեկության բարձրացման նախաձեռնություններ, որոնց թիրախում կոնկրետ ոլորտներ են)
- Բաժնի աշխատակիցների հմտությունների բարելավում

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Կենսական վիճակագրություն (2)*

- Բարելավել ժողովրդագրական ցուցանիշների հասանելիությունը, հատկապես էլեկտրոնային ձևաչափով և տարածքային ագրեգացմամբ
- Շարունակել մշտադիտարկել գրանցումների թերընգրկվածությունը (2015 ժողովրդագրական և առողջության հետազոտություն և 2020 մարդահամար)
- Ներդնել ստանդարտացված մեթոդներ տվյալների վավերականացման և տվյալների խմբագրման համար
- Շարունակաբար թարմացնել մեթոդաբանական փաստաթղթավորումը
- Մշտադիտարկել տարբերությունները ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրապարակվող տվյալների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից հրապարակվող տվյալների միջև
- Հետազոտել հաշվառումների միջև կապերի ստեղծման հնարավորությունները
- Գնահատել բնակչության ազգային կանխատեսումներ անելու հնարավորությունները

Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում. Միգրացիոն վիճակագրություն

- Մինչև 2012թ. միգրացիայի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ստացվում էր միայն ոստիկանությունից թղթային եղանակով: 2012թ.-ից տեղեկատվությունը ստացվում է էլեկտրոնային եղանակով, բայց թվերը լավ որակի չէին:
- ՏՏ ԿԱՀ-ում ընդգրկվեցին հարցեր միգրացիայի վերաբերյալ: Սակայն դա համալիր գործընթաց էր, որը ներառում էր հետազոտության տեղեկատվության օգտագործում և դրա ներառում միգրացիայի վերաբերյալ թվային ցուցանիշների մեջ: Տեղեկատվության երկրորդ աղբյուրը Սահմանային էլեկտրոնային կառավարման համակարգն էր: Տեղեկատվությունը անանուն էր, սակայն բաշխված էր ըստ ազգությունների, և քանի որ այն անանուն էր, նույն տեղեկատվությունը կարող էր հաշվառվել մի քանի անգամ: Այսպիսով ՏՏ ԿԱՀ հարցաթերթը բարելավելու և զարգացնելու կարիք կար:
- Բացի այդ, տարբեր տվյալների աղբյուրներ (հետազոտություններ, վարչական տվյալների աղբյուրներ) ցույց էին տալիս տարբեր իրավիճակներ: Մյառադների համար բարդ էր հասկանալ արդյունքների միջև տարբերությունները: ՀՀ ԱՎԾ և վարչական տվյալների աղբյուրների միջև տարբերությունները հասկանալը անհրաժեշտ էր Հայաստանում միգրացիոն վիճակագրության որակի բարելավման համար:
- Անցումը թղթայինից էլեկտրոնային տվյալների բազաների նույնպես առաջացրեց անհրաժեշտություն, որպեսզի ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները վերապատրաստվեին էլեկտրոնային անվանական տվյալների կառավարման գծով:

Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը. *Միգրացիոն վիճակագրություն (1)*

- SS ԿԱՀ հարցաթերթը և միգրացիայի փոփոխականների գնահատումը բարելավվել է, 2017թ. տվյալների հավաքագրումն իրականացվում է վերանայված հարցաթերթով
- SS ԿԱՀ միգրացիայի վիճակագրության որակի գնահատման ընթացակարգերը թարմացվել են
- Միգրացիայի վիճակագրության մեթոդաբանությունը բարելավվել է
- Մշակվել է տեխնիկական մասնագիրը (ներքին փաստաթուղթ), որը բարելավում է վիճակագրության արտադրումը և համագործակցությունը ժողովրդագրական վիճակագրության և մարդահամարի, SS և տնային տնտեսությունների բաժինների միջև

Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը. *Միգրացիոն վիճակագրություն (2)*

- ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները շատ պրոֆեսիոնալ են և կարող են աշխատել վարչական տվյալների հետ անվանական հաշվառումների մակարդակով
- Վարչական տվյալները տիրապետողների հետ համագործակցությունը շարունակվում է անվանական մակարդակով վարչական տվյալներ ստանալու ուղղությամբ այդ թվում նաև լավորակ և եվրամիության ստանդարտներին համապատասխան միգրացիոն վիճակագրություն ստանալու համար

Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը. Միգրացիոն վիճակագրություն (3)

- Թարմացվել է բնակչության ռեգիստրից ստացվող տվյալների ավտոմատ մշակումը
- Բաժիններին ծրագրերի ապահովման վերաբերյալ տեխնիկական փաստաթղթի ստանդարտ ձևաչափ է նախագծվել SS վարչության կողմից
- Միգրացիոն վիճակագրական տվյալների ձևաչափերի բարելավման և դրանք հրապարակումներում ավելացնելու գծով աշխատանքներն ընթացքի մեջ են

Ձեռքբերումների կայունությունը.

Միգրացիոն վիճակագրություն

- Բնակչության ռեգիստրից ստացվող տվյալները կարող են օգտագործվել բարելավելու համար ժողովրդագրական և միգրացիոն վիճակագրությունը, ինչպես նաև այլ նպատակներով. Օրինակ հետազոտությունների ընտրանքի շրջանակի ձևավորման, մարդահամարի համար
- Առաջարկվում է մշակել ռազմավարություն բնակչության ռեգիստրի վիճակագրական նպատակներով ավելի լավ օգտագործման համար:

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Միգրացիոն վիճակագրություն (1)*

- Միգրացիոն վիճակագրության որակի բարելավման շարունակում
- Վարչական տվյալների տիրապետողների հետ հետագա համագործակցությունը էական է տվյալները անվանական մակարդակով ստանալու համար
- Հրապարակել ավելի շատ տվյալներ և բացատրել սպառողներին տարբեր տվյալների աղբյուրների կիրառումը
- Առավելագույնի հասցնել ջանքերը՝ էլեկտրոնային համակարգը իրականացման ուղղությամբ, ինչը կօգնի բարելավել ծախսարդյունավետությունը

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Միգրացիոն վիճակագրություն (2)*

- Առաջարկվում է առավել արդյունավետ համագործակցություն վիճակագրական բաժինների և SS բաժնի միջև.
 - Ավարտին հասցնել հարցման ստանդարտացված ձևերը՝ ռացիոնալացնելու համար տեխնիկական մասնագրերը
 - Մասնագրերը կարող են օգտագործվել ապահովելու համար թափանցիկություն արտադրման գործընթացում և լավ որակ վերջնական վիճակագրական տեղեկատվության մեջ
 - Տվյալների գաղտնիությունը և անվտանգության հիմնահարցերը պետք է հաշվի առնվեն

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Միգրացիոն վիճակագրություն(3)*

- Օգտակար կլինեն իրականացնել վերապատրաստում և ուսուցողական այցեր ռեգիստրների լավ փորձ ունեցող եվրոպական որևէ երկրի ԱՎԻ
- Մշակել մեթոդաբանություն գնահատելու համար ներգաղթյալների և արտագաղթյալների հոսքերը, օգտագործելով հնարավոր վարչական աղբյուրներ, ինչպես նաև ՏՏԿԱՀ արդյունքները
- Տարածել արդիականացված միգրացիոն վիճակագրություն (հրապարակումներ, մամուլի հաղորդագրություններ, պատկերագրված վիճակագրական տեղեկատվություն) հաշվի առնելով սպառողների կարիքները
- Օգտվել իմպուլտացիայի ընթացակարգերից՝ բացակա արժեքների համար
- Օգտվել բնակչության ռեգիստրից տարբեր վիճակագրական նպատակների համար (մարդահամար, համակցության շրջանակ և այլն)

Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ) *Միգրացիոն վիճակագրություն (4)*

- Երբ սկսվեն պատրաստությունները 2020թ. մարդահամարին, առաջարկվում է.
 - Հաշվի առնել եվրոպական օրենսդրությունը 2021թ. ԵՄ-ում իրականացվելիք մարդահամարի վերաբերյալ
 - Ունենալ միգրացիայի մոդուլ (հարցեր), որոնք էական դեր կունենան բարձրորակ և միջազգայնորեն համադրելի միգրացիայի վիճակագրություն ունենալու համար

Լրացուցիչ աջակցության կարիքների նույնականացում

- Հզորացնել ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցների հմտությունները (օրինակ TAIEX-ի և այլ ԱՎԻ-ներ ուսուցողական այցերի միջոցով).
 - Վիճակագրական հմտությունները (տվյալների խմբագրում, որակի բարելավումներ, իմպուտացիա, վարչական տվյալների օգտագործում և այլն)
 - Վերլուծական հմտությունները
 - Ռեգիստրների և վարչական տվյալների բազաների հետ աշխատանքի SS հմտությունները և կարողությունները
- Շարունակել իրազեկության բարձրացումը ռեգիստրների տվյալների բարձր որակի վերաբերյալ

Չլուծված հարցեր

- Սույն բաղադրիչի շրջանակում չլուծված հարցեր չկան